پژوهنده (مجله پژوهشی دانشگاه علوم پزشکی شهید بهشتی)
سال بیست و یکم، شماره ۶، پی‌درپی ۱۱۴، صفحات ۳۲۹ تا ۳۳۰
بهمن و اسفند ۱۳۹۵

تاریخچه جراحی پلاستیک دانشگاه علوم پزشکی شهید بهشتی

دکتر پرویز مافی[1]

۱. استاد جراحی پلاستیک، دانشگاه علوم پزشکی شهید بهشتی، تهران، ایران

جراحی پلاستیک یکی از شاخه‌های رشته پزشکی در سطح فوق تخصص می‌باشد که در برگیرنده بخش‌های متعددی از علم جراحی می‌باشد. اگرچه معمولاً جراحی پلاستیک یک جراحی لوکس شناخته می‌شود و در نگاه کلی و سطحی مخصوص علاقمندان به زیبایی و جوانی است، لیکن اهمیت اصلی این رشته در بازگرداندن بسیاری از انسان‌ها به روال عادی زندگی است. انسانهایی که با مشکلات ارثی و مادرزادی و یا در اثر وقوع حوادثی مانند سوانح سوختگی، جنگی، رانندگی و ... از ظاهر متعارف برخوردار نبوده و یا اجزاء بدنشان از عملکرد اصلی به‌دور مانده‌اند با تجلی خواست الهی در دستان توانای این جراحان به زندگی معمول باز می‌گردند. موضوع حائز اهمیت دیگر در حوزه ، انتقال دانش و تجربه است ...

اینجانب پرویز مافی که در سال ۱۳۵۲ از دانشکده پزشکی دانشگاه شهید بهشتی در مقطع عمومی با درجه ممتاز فارغ‌التحصیل شده بودم، پس از گذراندن دوره تخصص جراحی عمومی در دانشگاه تهران و دانشگاه لندن، در سال ۱۳۵۹ به عنوان عضو هیئت علمی دانشگاه علوم پزشکی شهید بهشتی مشغول به ارائه خدمات آموزشی و درمانی شدم و از همان ابتدا با توجه به فقدان بخش جراحی پلاستیک در این دانشگاه موضوع احداث بخش جراحی پلاستیک را در اهداف علمی اجرایی خود قرار دادم.

قبل از انقلاب شکوهمند اسلامی تنها دانشگاه علوم پزشکی تهران دارای بخش جراحی پلاستیک بود که زیر مجموعه گروه جراحی عمومی محسوب می‌شد. بعد از انقلاب اسلامی و با تغییرات ایجاد شده در نیازهای کشور و همچنین با شروع جنگ تحمیلی، زمینه‌های ایجاد و ارتقاء گروه مزبور در دانشگاه علوم پزشکی شهید بهشتی فراهم گردید. در سال ۱۳۶۳ هجری شمسی، اینجانب به عنوان عضو هیئت علمی جراحی عمومی در بیمارستان لقمان حکیم مشغول به خدمت بودم و با دریافت پذیرش از بخش جراحی پلاستیک و ترمیمی از دانشگاه ویرجینیای آمریکا تحت نظر پروفسور میلتون اجرتون و موافقت دانشکده پزشکی و ریاست محترم وقت دانشگاه، دکتر فریدون عزیزی و وزیر محترم علوم، دکتر محمد فرهادی، تحت عنوان دوره رزیدنتی فوق تخصصی جراحی پلاستیک به صورت مأمور عازم آمریکا شدم. پس از اتمام سه سال دوره فوق تخصص در دانشگاه مزبور، در اسفند ماه ۱۳۶۶ مصادف با انتقال دانشگاه علوم پزشکی کشور از وزارت علوم به وزارت بهداشت با رایزنی ریاست محترم وقت دانشگاه و همکاری و همفکری دوست عزیز و ارجمند، مرحوم دکتر جمال گوشه که از جراحان با تجربه و زبر دست جراحی میکروسکوپی و دست کشور بودند، بخش جراحی پلاستیک در بیمارستان مسیح دانشوری در سال ۱۳۷۲راه اندازی شد. در ادامه و در سال ۱۳۷۴ با پیوستن نیروهای جدید و افزایش حجم کار و افزایش تعداد مراجعین، تصمیم به انتقال به بیمارستان ۱۵ خرداد گرفته شد که گروه مستقل (دپارتمان) جراحی پلاستیک راه اندازی شود. با مستقل شدن بخش‌های جراحی پلاستیک، دست، سوختگی، ترمیمی، جمجه، فک و صورت در سال ۱۳۷۷ گروه مذکور توسط دبیرخانه شورای تخصص به صورت کامل مورد تأیید قرار گرفت.

با پذیرش دستیاران فوق تخصصی به صورت کامل در سال ۱۳۷۷ حال و هوای بخش ها و گروه جراحی پلاستیک تغییر اساسی نمود و فضای آموزشی مناسب در بخش‌ها و گروه ایجاد گردید. کسب رتبه‌ی برتر توسط فارغ التحصیلان گروه و پیوستن برخی از آنان به مجموعه مطلوب‌تری ایجاد کرد و با افزایش تعداد اتاق‌های عمل و بیماران، گروه جراحی پلاستیک دانشگاه علوم پزشکی شهید بهشتی به عنوان یکی از شاخص‌ترین گروه‌های آموزشی در این زمینه در کشور مطرح شد. گروه ایجاد شده که از ابتدا اینجانب مسئول آموزشی آن بوده‌ام به مدت ۴ سال تحت مدیریت دکتر گوشه و سپس با مدیریت اینجانب به مدت ۱۳ سال اداره گردید. در این مدت دعوت از اساتید بنام بین المللی همانند پروفسور پل تسیه، پروفسور جان ارتور پرسینگ و پروفسور آلن ژیلبرت و افراد صاحب نام دیگر، ارتباطات بین‌المللی بسیار قوی پایه‌گذاری شد به گونه‌ای که تعدادی از فارغ التحصیلان و همکاران جوان اعضاء هیئت علمی گروه توانستند با اعزام به کشورهای

[Downloaded from pajoohande.sbmu.ac.ir on 2026-11-13]

آمریکا و فرانسه جهت شرکت در دوره‌های کوتاه مدت و یا قسمتی از دوره آموزشی خود اقدام نمایند. از دیگر دستاوردهای گروه، برگزاری اولین کنگره جراحی پلاستیک و ترمیمی دانشگاه و انتشار اولین مجله جراحی پلاستیک کشور بوده است. تعداد مقالات منتشر شده توسط اساتید گروه و همچنین شرکت ایشان در کنگره‌های ملی و بین‌المللی، نقش بسزایی در افزایش بار علمی در حوزه مربوطه و شناسایی اساتید گروه داشته است. پذیرش سالانه ۶ دستیار فوق تخصصی جراحی پلاستیک، ۲ دستیار فلوشیپ جراحی دست و پذیرش مهمان از سایر دانشگاه‌ها و انجام بیش از ۱۷۰۰ جراحی فوق تخصصی در ماه از دستاوردهای گروه می‌باشد که جایگاه مهمی در رشته جراحی پلاستیک در کشور و جهان به خود اختصاص داده است.

امید است با بهره‌گیری روزافزون متخصصین از تحولات و پیشرفت‌های اخیر در این شاخه پزشکی و تعاملات بین‌المللی با اساتید و مراکز بنام آموزشی و پژوهشی، زمینه پیشرفت هرچه بیشتر در این حوزه فراهم گردد.

[Downloaded from pajoohande.sbmu.ac.ir on 2026-11-13]